

Sygn. akt: III AUa 329/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Ewa Naze

SSA Jacek Zajązkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Słota

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2015 r. w Łodzi

sprawy **Z. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 22 stycznia 2014 r., sygn. akt: V U 205/13;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 329/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił Z. K. prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca wnosił o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2014r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał Z. K. prawo do emerytury od 1 stycznia 2013r.

Sąd Okręgowy ustalił, że Z. K., ur. (...), w dniu 14 listopada 2012 roku złożył wniosek o emeryturę. Na dzień 1 stycznia 1999 roku wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący ponad 31 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w szczególnych warunkach wynosi łącznie 13 lat i 5 miesięcy. Organ rentowy nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 1 lipca 1970r. do 27 października 1972r. oraz od 5 listopada 1974r. do 31 grudnia 1980r. w (...) S.A. w P. na stanowisku ślusarza w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych. Wnioskodawca rozwiązał stosunek pracy 31 grudnia 2012r.

Od 1 września 1967 roku do 31 maja 1985r. Z. K. był zatrudniony w Fabryce (...) S.A. w P. na stanowisku ślusarza.

W w/w zakładzie pracy wnioskodawca pracował od 1 lipca 1970r. do 27 października 1972r. oraz od 5 listopada 1974r. do 31 grudnia 1980r. w wydziale (...) na stanowisku ślusarza w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych.

W wydziale (...) pracowali na jednej hali spawacze, malarze i ślusarze. Wnioskodawca składał elementy do wielkogabarytowych urządzeń górniczych, np. urządzeń wyciągowych, zsypów, słupów itp. Elementy te były przesyłane do wydziału (...) z wydziału przygotowawczego. Były to blachy, płaskowniki. Wnioskodawca składał te elementy zgodnie z rysunkiem technicznym a następnie szepiał przy pomocy spawania elektrycznego. Elementy, które nie pasowały do siebie były dopalane do wymiaru za pomocą palnika acetylenowo – tlenowego a następnie szlifowane przy pomocy szlifierki pneumatycznej. W końcowej fazie wnioskodawca usuwał przy pomocy palnika stężenia pomocnicze i wygładzał je szlifierką. Zdarzało się, że musiał przy pomocy wiertarki pneumatycznej wiercić otwory, aby połączyć urządzenie z kolejnymi elementami a niekiedy musiał też nitować elementy przy pomocy nitownicy pneumatycznej. Z. K. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był oddelegowany do żadnej innej pracy.

Stanowisko pracy wnioskodawcy znajdowało się w niewielkiej odległości od stanowisk spawaczy i było oddzielone od nich kurtyną z blachy, która chroniła jedynie od światła. Zapylenie i zadymienie na stanowisku pracy wnioskodawcy było takie same jak na całej hali.

(...) S.A. w P. wystawiła Z. K. świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w których wskazano, że pracował on w takich warunkach w okresach: od 1 lipca 1970 roku do 27 października 1972 roku i od 5 listopada 1974 roku do 31 grudnia 1980 roku jako ślusarz wykonujący pracę w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych (Dział XIV, poz. 12 pkt 18 wykazu A stanowiącego załącznik Nr 1 do Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych).

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych wnioskodawcy okresów zatrudnienia: od 1 lipca 1970 roku do 27 października 1972 roku i od 5 listopada 1974 roku do 31 grudnia 1980 roku staż pracy wnioskodawcy, w takich warunkach, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, wynosi ponad 15 lat.

W konsekwencji powyższych ustaleń i wniosków Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. Z. K. przysługuje prawo do emerytury przewidzianej w art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity późn. zm.), ponieważ legitymuje się on wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu, przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe potwierdziło fakt wykonywania przez odwołującego pracy w szczególnych warunkach w Fabryce (...) S.A. w P. od 1 lipca 1970 roku do 27 października 1972 roku i od 5 listopada 1974 roku do 31 grudnia 1980 roku jako ślusarz wykonujący pracę w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych - wykaz A dział XIV pkt 12, dział III poz. 78 i 79 przepisów ogólnych rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, szlifowanie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne oraz kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych. Tym samym odwołujący legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze ponad 15 lat i spełnił wszystkie przesłanki do przyznania żądanej emerytury, a zgodnie z art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy świadczenie to przysługuje od 1 stycznia 2013r., to jest od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożono wniosek o świadczenie. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

W apelacji organ rentowy zaskarżył ten wyrok w całości, zarzucając rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 32 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.) w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z

dnia 7 lutego 1983 r. we sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z p. zm.) przez błędne przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury od dnia 1 stycznia 2013r., podczas gdy wnioskodawca nie ma prawa emerytury, gdyż nie spełnia warunków do jej przyznania.

W uzasadnieniu apelacji skarżący przytoczył wyrok Sadu Apelacyjnego w Łodzi z 5 lutego 2009r. III AUA 283/08, w którym uznano że zatrudnienie w Fabryce (...) w P. na stanowisku ślusarza, pomimo świadczenia pracy na hali wraz ze spawaczami nie można uznać za wykonywanie czynności zaliczanych do procesu spawania. Fakt wykonywania pracy polegającej na składaniu elementów konstrukcyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych nie przesądza o braniu udziału w procesie spawania. Apelujący wskazał również na wyrok Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2008r. I UK 192/07 Lex nr 447272 zgodnie, z którym "określenie prace przy spawaniu obejmuje li tylko prace wykonywane w przebiegu procesu spawania, a zatem nie obejmuje czynności innego pracownika znajdującego się w bezpośredniej bliskości".

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna. Przede wszystkim zauważyć należy, że organ rentowy nie zgłosił w apelacji żadnych zarzutów procesowych. Z art. 378 § 1 k.p.c. wynika zaś zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza granice apelacji, które wyznaczone są wnioskami i zarzutami apelującego oraz nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia wszystkich podniesionych wniosków i zarzutów. Jeżeli w apelacji strona nie zarzuca naruszenia prawa procesowego Sąd Apelacyjny nie ma podstaw do dokonywania własnych ustaleń i innej oceny stanu faktycznego niż sąd I instancji / por. postanowienie SN z 25.11.2010r., I CSK 704/09, L.; wyrok SN z 10.02.2012r., II CSK 195/11, L./. Tym samym Sąd Apelacyjny rozpatrywał przedmiotową apelację w kontekście zgłoszonych w niej zarzutów dotyczących naruszenia prawa materialnego mając za podstawę oceny i rozstrzygnięcia ustalony przed Sądem I instancji stan faktyczny.

W tak ustalonym stanie faktycznym, jaki został zaprezentowany w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, brak podstaw do twierdzenia, że zostało naruszone prawo materialne, tj. art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 z póź. zm.), bowiem jak ustalił Sąd Okręgowy, wnioskodawca w spornym okresie od 1 lipca 1970 roku do 27 października 1972 roku i od 5 listopada 1974 roku do 31 grudnia 1980 roku jako ślusarz wykonujący pracę polegającą na wykonywaniu czynności w procesie spawania – wykonywał pracę w szczególnych warunkach określoną w wykazie A dziale XIV pkt 12 oraz dziale III poz. 78 i 79 przepisów ogólnych rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.)

Przesłanką przyznania wcześniejszej emerytury nie jest formalne zakwalifikowanie pracy wnioskodawcy na podstawie - zawartego w świadectwach pracy, czy innych aktach osobowych pracownika - nazewnictwa stanowisk pracy w danym zakładzie, ale faktyczne wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, jednak istotnym jest, aby była to praca w szczególnych warunkach, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, bez względu na to, jakie formalnie stanowisko pracy dany pracownik zajmował. W związku z powyższym Sąd Okręgowy słusznie zaliczył powyższy okres zatrudnienia ubezpieczonego do okresu pracy w warunkach szczególnych. Natomiast w ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest uzasadnionych podstaw do odmiennego traktowania zatrudnienia ubezpieczonego w spornym okresie powołując się jedynie na stanowiskowo - branżowy charakter wyodrębnienia poszczególnych prac, skoro zakres wykonywania obowiązków pracowniczych, warunki w jakich były wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia odpowiadał charakterowi prac wymienionych w Dziale XIV, poz. 12 (prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym) i Dziale III poz. 78 (szlifowanie lub ostrzenie wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne), poz. 79 (kucie ręczne w kuźniach przemysłowych oraz obsługa młotów mechanicznych).

Odnośnie przywołanego w apelacji orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Łodzi to zauważyć należy, że jest to wcześniejsza linia orzecznicza, która obecnie nie obowiązuje. W orzecznictwie od wielu lat dominuje pogląd, że zawarte w

dziale XIV, poz. 12 określenie „prace przy spawaniu” obejmuje nie tylko zatrudnienie na stanowisku spawacza, ale i prace wykonywane w przebiegu procesu spawania (por. wyrok SN z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07, OSNP 2009/5-6/79). W uzasadnieniu wyroku z dnia 8 czerwca 2011 r. (I UK 393/10, LEX nr 950426) Sąd Najwyższy wywiódł, że prace ślusarskie, polegające na przygotowaniu materiałów do spawania, mogą być uznane za prace „przy spawaniu i wycinaniu” pod warunkiem, że w toku tych czynności przygotowawczych są wykonywane prace spawalnicze lub wycinanie metalu, bowiem to praca przy spawaniu i wycinaniu została uznana za pracę o znacznej szkodliwości dla zdrowia, a nie jakakolwiek inna praca, składająca się na ostateczny rezultat całego procesu produkcyjnego. Sąd Apelacyjny w pełni zapatrywania te podziela stojąc na stanowisku, że do czynności związanych ze spawaniem należą prace ślusarskie, jakie - zgodnie z poczynionymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami - ubezpieczony wykonywał w ramach obowiązującego go czasu pracy, gdyż czynności te były objęte procesem spawania i wycinania. Nadto wnioskodawca nitował i szlifował szlifierkami pneumatycznymi. Wszystkie te prace w warunkach szczególnych wykonywał stale i zajmowały mu one w pełny wymiar czasu pracy.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że Z. K. spełnił wszystkie przesłanki uprawniające do emerytury w obniżonym wieku.

W związku z powyższym, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Przewodniczący: Sędziowie: